

Retus, cenzúra, érdek, erkölcs

„A Fidesz-MPP igazi kaméleon” - írta a Vélemény rovatban Vágvölgyi B. András (Retusált politikai arckép, április 9.) a párt tízéves születésnapja alkalmából. „Az írás valójában nem a Fideszről, hanem Vágvölgyi B. Andrásról szól” - kontrázott Arató Zsolt, a Fidesz-Magyar Polgári Párt sajtóosztályának munkatársa (Egy retusált arckép hátlapjára, április 21.), aki szerint érthet-

len, hogy a Magyar Narancs főszerkesztője „csalódottságában a Fidesz ellen rohan ki, és nem a sajtószabadság védelmében fog tollat”, ugyanis lapjából a Postabank elnöke kicenzúrázta azt az írást, amely az MSZP frakcióvezetőjének és feleségének „üzleti technikáiról” szólt. Erre válaszolt **Eörsi István** (Párt-érdekek és erkölcs, április 23.), közölve: a Postabank vezetője azt is elérte,

hogy a Fidesz Hírlevelébe se kerüljön bele a Szekereséről szóló tudósítás, és ezt Arató Zsolt pontosan tudja. „Csak találgatni tudom, milyen szívességek rendszere köti össze a Postabank nagy tekintélyű vezetőjét egyrészt Szekeres Imrével, másrészt a Fidesz vezetőivel” - írja **Eörsi**. A vita folytatódik. Am a Népszava a maga részéről a mai napon közölt három írással azt lezártak tekinti.

Egy pártközleményhez

Arató Zsolt újságíró, a Fidesz-MPP sajtómunkatársa Egy retusált arckép hátlapjára címmel személyemmel foglalkozó írást közölt a Népszava április 21-i számában. Egy korábban ugyanitt publikált, a Fidesz színváltozásával foglalkozó dolgozatra reagál. Tetelem ebben a dolgozatban az, hogy a Fidesz-MPP utólagosan módosítja 1993 előtti történetét, próbálja az egykori liberális és alternatív vonalat képviselő politikusait és szakértőket kiretusálni az egykori „csapatképből”. Aratót - már csak státuszánál fogva is - bántja ez a tétel, érdemben cáfolni állításon azonban képtelen. „Fodorék távozása valóban fontos - s megengedem, kényes - része a Fidesz történetének, bár nem annyira s nem úgy, ahogy ezt ő gondolja” - ilyeneket mond Arató. Nyilván maga is érzi, mennyire súlytalanok az ilyen mondatok. Az egykori radikális-liberális-alternatív szervezet fő gondja ugyanis maig az, hogy tudja elhitetni magáról őszintén, komolyan, hogy mára ő lett a nagy jobboldali mágnes. **Eörsi István** a Népszavában felhívja Glattfelder Béla, a Fidesz-MPP agrárszakértője álláspontjának módosulását 1994 és 1997 között. (Glattfelder korábban üdvöskének látta, ha külföldiek földtulajdost szerezhetnek hazánkban, később ezt a xenofóbiáig folytatódó jobbra tolódásban már házáradulásként aposztrofálta.) A Fidesz fő kérdése identitásbeli már egy ideje, és az is fog maradni huzamosan: mikor voltak a fiatal demokraták őszintélenek. Amikor ifjúliberálisként határozták meg magukat, vagy akkor, amikor pohosodó konzervatív plakátarcokként néznek ránk az utcán?

Arató érvelésének hiatusát új téma ideráncigálásával kívánja feledtetni. „Kilenc évvel azután, hogy ő maga az Ellenzéki Kerekasztal tárgyalásain a nyilvánosság kérdéseivel foglalkozó albizottságban a Fideszt képviselte a kommunista-szocialista oldallal szemben, szeretett lapjában, a

Magyar Narancsban a cenzúra ült tört. Kollégái szédülten értetlenkedtek azon, hogy a Magyar Szocialista Párt frakcióvezetőjének és feleségének üzleti technikáiról szóló írás nem jelenhetett meg a lapban. S Vágvölgyi B. András a szerkesztőség első embereként semmit sem tett ez ellen.” Felhívom Arató figyelmét az április 16-i Magyar Narancs szerkesztőségi cikkére („Olvasóinkhoz, valamint TGM-höz”), melyben szöveget a lapunkat ért cenzúrázástól. (Személyes felelősségemet firtató mondatára annyit, noha nem érzem azt, hogy Arató előtt mentegőznöm kellene, de a történeti hűség kedvéért: az eset megtörténtekor mintegy tizenkétezer kilométerre voltam a tethelytől, post festam nemigen volt más lehetőségem, mint szolidárisnak lenni kollégáim rossz döntésével.)

Megdöbbenett viszont Arató azaz, hogy „a Magyar Narancs sem különb, szókimondóbb a többi lapnál. Hirdetési újság, semmi több.” Ha valaki, Arató jól ismeri a Szekeres-cikk történetét! Arató Zsolt nagyon jól tudja, hogy az alapinformáció fideszes körökből származott, s arról is tud, hogy pártelnöke a Narancs de facto lapulajdonosával történt beszélgetés után az **Eörsi István** által ismertett módon (Népszabadság, március 27; Népszava, április 23.) kivetette a kongresszusi anyagok közül a Szekeres-ügy fideszes feldolgozását. Insznuáló írása arra szolgál, hogy elfedje a tény: a Postabank vezetője nemcsak egy érdekkörbe tartozó hetilapot, hanem egy hatalomba készülődő magyar pártot is megcenzúrázott, ráadásul egy ellenérdekelt politikai párt második emberéhez kapcsolódó ügyben. Erre varrjon gombot Arató Zsolt, de nem varr, hanem összemos, elken, csúsztat, „hirdetési újságnak” nevezi a lapot, ahol évekig külső munkatársként dolgozott, mielőtt sajtópropagandistának állt volna egy cenzúrázható, identitásproblémás párthoz.

Vágvölgyi B. András

Összefekvők

Egyszerűen nem fér bele!... Ezt egy bérgyilkos mondja Tarantino kurva jó filmjében, a Ponyvaregényben. Őszintén mondja, szeretetreméltóan, telen hittel, meggyőződéssel, felháborodással. Eppen öléből jön, ölni megy - és nagyon ki van akadva. Hogy miért? Mert valaki megkarcolta autóján a dukkót...

Eppen ilyen, amikor **Eörsi István** vagy akármelyik szabad demokrata kiakad a Fideszre. Eppen ilyen - vagyis nevetséges..

Egyszer, csak egyetlen egyszer beszéljünk már a lényegről, amikor összehúzott szemöldökkel és kérlelhetetlen hangon számon kérik az az ezerszer meggyalázott erkölcs. Beszéljünk már végre az eredendő bűnről...

Nem kérek mást, tisztelt **Eörsi István**, mint egy tárcát valamelyik kormányülésről. Egy megfellebbezhetetlen hangú tudósítást vagy eszmefuttatást arról, milyen érzés lehet lejáratolni a hivatalban lévő miniszterelnökkel. Tudod azzal, aki... Vagy az Országgyűlés elnökével, akinek frizurájában ott szemérmetlenkedik negyven velejéig rothadt esztendő, negyven esztendő, amelyre egyszerűen nincsen magyarázat. Negyven esztendő, amely alól felmentést kapott az összes gazember - és az összes olyan kérlelhetetlen erkölcsösöz aláírta már a menlevelet, mint Te...

Meséld el nekem, István, hogyan szólítják egymást a fiúk? Mit mond Gábor? Azt, hogy „szervusz, Gyulám”? És hoz káét is, előzé-

kenyen, és már elhiszi, ez a haza üdve? Hát Bálint? Vajon Zolinak hívja Zolit? És vajon tényleg szereti már, vagy utálja, mint a kukoricagöldönt, csak hát vannak magasabb szempontok? Aztán kapott-e mindenki vodkát a Feritől? Az első főzetből, jó erőset, tüzeset, mint az ifjú babám... Még az is lehet, hogy egy-két kupica után megeredtek a nyelvek, volt őszinteség, és könnyesen-kacagva bevallotta egymásnak a csapat, hogy sok volt a félreértés meg az előítélet, de tulajdonképpen jól kijöttök ti egymással, a lé is jönnek tünik, meg különben is az a lényeg, hogy nehogy az az alcútdoboz, első generációs kis parasztyerek férkőzzön a kondér közelébe... „Hát az egy minidiktátor!” - ugye István? Már a termete is mutatja... Az nem számít, hogy az ajtófélfára rajzszógezzett zsirafos mérőken ráverne egy tízest a Gyulára - a Gyula mégis más, a Gyula bizonyított, és megvan vele a közös nevező legalább.

Erről a közös nevezőről mondjál valamit, István, szépen kérlek... És nehogy azt mond, hogy Európa, meg piacgazdaság, meg modernitás, mert sikoltozni fogok. Nézd meg a kezüket, a ruhájukat, a fejtartásukat, - aztán nézd meg a kézfogásukat, és Te is legott sikoltozni fogol...

Azt mondd meg, István, milyen mélyen rohad a múltban az a közös nevező?

Azt írod, a minap odament hozzád egy ismert fideszes személyiség, és gratulált, amiért olyan bát-

ran kritizáltad saját pártodat. És akkor Te - folytatod a mesét - kioktattad a személyiséget, miszerint akkor fogadod el ezt az elismerést, ha a Fideszben is akad valaki, aki „hasonlóképpen jár el”. Egy Heraklesz vagy, István, és még csak most jön a java: „De hiszen nálunk nem lehet - válaszolta hüledezve. Csak nem ez a „nem lehet” formálja át engedelmes bábokká azokat, akik tíz évvel ezelőtt elfogulatlanul léptek a nyilvánosság színterére, és gúnyosan, kritikusan néztek körül az eredendő ártatlanság fölényével?”

Lehet, István... De Ti, akik ebben a koalícióban olyan szépen egymásra találtatok, először mégiscsak Ti ketten gyaláztátok meg a mi ártatlanságunkat. Előbb külön-külön, aztán együtt,

Cikket írtam, „Pártédek és erkölcs” címmel (Népszava, április 23.) amelyben azon elmélkedtem, hogy a tíz évvel ezelőtt még oly elfogulatlan, gunyoros, kritikus fiatal értelmiségiek közül kinevelődtek a Fideszben és a Fidesz körül azok a politikuskok és újságírók, „akik nemcsak egyszerűen lódtának pártfegyelemből, hanem azt is elvállalják, hogy ujjal mutogassanak rájuk, mint olyan emberekre, akiket könnyebb utolérni, mint egy sánta kutyát”. Ezt a tétéletem néhány példával támasztottam alá. Válaszában Bayer Zsolt nem cáfolta állításaimat, sőt közvetve meg is erősítette őket. Ezért az öngőljáért hálás vagyok neki. Ily módon ugyanis elismerte, ő, az elkötelezett Fideszes, hogy kínos érdekösszefonódásokat sejtető okokból a Fidesz vezetői a választások előtt az MSZP bajbajutott frakcióvezetőjének és kampányfőnökének a segítségére sietnek.

Elismerte továbbá Bayer - második öngől - az általam kurtán elemzett Fideszes lódtásokat. Csak éppen azt állította, hogy az efféle hazudozás bocsánatos, sőt szóra sem érdemes bűn a szabad demokratákéhoz képest, akik összeálltak a volt kommunistákkal, „röfögve, szörös manccsal, izzadva és büdösen, mint két pederaszt”. Bayer Zsolt tehát cikkem témája helyett a szabad demokraták szövetségi politikájáról csevegne velem. Ugy tesz, mintha éppen engem kellene felvilágosítania a miniszterelnöknek vagy a parlament elnökének és bulitársaiknak a múltjáról és politikai karakteréről. Nem használom ki ezt az alkalmat arra, hogy hencsege ideidézsem mindazt, amit a koalíciós évek során írtam róluk. Egyetlen pillanatra sem titkoltam el, milyen tragikus, hogy a Magyar Szocialista Pártnak nem sikerült vezető szerephez juttatnia valamiféle európai értelemben vett szocialista szellemiséget. Ami a személyes kapcsolatok és politikai összeköttetések rendszerén alapuló, hatalomvédte bírvágyat illeti: Horn Gyula és elvaráti köre éppúgy a mikszáthi Magyarország hagyományait folytatja, ahogy ezt folytatták az első szabadon választott kormány hatalmasságai, továbbá a Fidesz is, például mint a székházügy-botrány egyik hőse. Nem titkoltam azt sem, hogy a kormányzati pozícióban rejülő romlandóság nyomot hagyt - bár kisebb mértékben, mint ezt általában hiszik - a szabad demokratákon is. Eppen ezért pusztán mentálhigiéniai okból nem vállaltunk a választás után koalíciós szerepet, csak ha pozícióink folytatástalanítani tudjuk Horn Gyula klienstoborzó zsenialitását és egypárti ügyintézőt favorizáló ösztönétét. Egyszóval - harmadik öngől - Bayer Zsolt hibázott, amikor jobb tudása ellenére éppen tőlem kért beszámolót a kormányulések meghitt hangulatáról.

röfögve, szörös manccsal, izzadva és büdösen, mint két pederaszt...

Bizony, István, a hatyú összefeküdt a görénnyel, és mielőtt másodsor is jó lenne neki, hírbe hozza a rút kiskacsát a varangyosbékával. Az pedig mindegy, hogy esetünkben ki a béka. Az MDF? Az FKGP? A béka lehet hülye is, randa is, de a kezéhez nem tapad vér.

A görénnyel nem mondható el ugyanez...

Most jössz Te az erkölcseddal, István...

U.i.: Az pedig még a hazai sajtóviszonyok között is páratlan, hogy egy szerkesztőség kiadja az informátorát. Ahogy a Narancs kiadta Arató barátomat. Te meg mindjárt kiadtad őt az egész országnak. Brávo, István! Így kell ezt csinálni!

Bayer Zsolt

Az öngőlkirálynak

De még nagyobb hiba volt - húsz öngöllal felérő - az a görényező, pederasztázó stílus, melyben mondandóját pakolta. A szabad demokraták nem Horn Gyula bája miatt vállalták a koalíciós szerepet, hanem igenis azért, mert a szocialista többség túl kicsi, és a szocialista párt túl meghasonlott volt ahhoz, hogy a gazdaság konszolidálásához szükséges népszolidaritás intézkedéseket egyedül hajthassa végre. Ez akkor is tény, ha Bayer Zsolt sikoltozni kezd, ahogy kilátásba helyezte. Nem a szocialista kormánytagok kezét, ruháját és fejtartását kellett figyelembe venni, hanem azokat a kínos, de elkerülhetetlen feladatokat, melyek szükségessé tették a koalíciós kormányzást.

Egyébként a „negyven velejéig rothadt esztendő” nemcsak Horn Gyulát és Gál Zoltánt termelte ki, hanem mondjuk Pozsgay Imrét is, aki a forradalom leverésétől a nyolcvanas évek közepéig nagyobb és vacakabb szerepet játszott Kádárék udvartartásában, mint Horn és Gál. Pozsgay most - miután eltáncolt jobbra, a látókör pereméig - polgári erővé avanszált, akárcsak néhány mulatságosan elfideszesedett kereszténydemokrata. Utóbbi időben Csurka is polgári erő, hiszen támogatásáról biztosítja a jövendőbeli Fidesz-MDF-FKGP-kormányt. Torgyán pedig eleve prominens polgári erő, hiszen nélküle a Fidesz kormányzati ábrándjai rosszhiszemű illúziók. „A polgári erő” mint politikai műszó ugyanis Orbán Viktorék értelmezésében a Fidesz mindenkor szövetségeseinek szinonimája. Négy éve a szabad demokraták is polgári erő voltak, most görénnyel összefekvők hatyúk, Boross Péter meg Lezsák Sándor viszont most polgári erő, akárcsak a diszkrétén zsidózó Gyulay püspök is. A polgári erő vezére, Orbán Viktor persze nem görények és hatyúk nászáról beszél, hanem jó polgári módon idegenszerűnek nevezi a kormányt. Ugy véli talán, hogy - Bayer Zsolt öngölos megfogalmazásával élve - így könnyebben férközhet a „kondér közelébe”.

Végezetül hadd szóljak néhány szót Bayer Zsoltnak arról az egyetlen vádjáról, mely magyarázatra kényszerít. Csakugyan kiszolgáltattam a nagy nyilvánosságnak a Magyar Narancs informátorát. Amikor a Népszabadságban először írtam a Postabank Princzének kettős akciójáról - hogy egyszerre állította le a Szekeres Imrének kellemetlen cikket a Magyar Narancsnál, és a témakör szellőztetését a Fidesznel -, akkor még nem tudtam, hogy ki az informátor. Azóta megrálgalmazta azokat, akiket informált és azért gúnyolta őket, amit ő is elkövetett, miközben tapintatosan hallgatott a saját szerepéről. Ezzel maga szakította szét az informálót az informálttal összekötő szolidaritás szálait. Szívóbló sajnálom, I'm sorry.

Eörsi István